

[Holstein.]

dene til Østersøen maa den danske Afrustning — det er sagt i Maj 1930 —, om den gennemføres, paa Grund af, hvad der nu er anført, blive af stor Betydning, i Særdeleshed fordi det danske Afrustningsforslag tilsigter at manifestere Landets paa Forhaand fastslaaede Hensigt: Ikke at sætte sig til nogen alvorligt ment Modstand mod et Overfald eller en alvorligere Neutralitetskrænkelse.“ — Det er ikke til at tage fejl af. — „Danmarks hidtil værende Krigsmagt er visselig forholdsvis mindre betydelig, men den er dog egnet til at fremtvinge en ganske bemærkelsesværdig Kraftanstrengelse fra den Magts Side, som har til Hensigt at gøre sig til Herre over Gennemsejlingsfarvandet til Østersøen; en Okkupation af et afrustet Danmark kan derimod til og med foretages med umoderne eller svagt Søkrigsmateriel og med kvantitativt og kvalitativt svage Tropper“ o. s. v., o. s. v. Saa kommer en hel Redegørelse for Spørgsmaalet om Gennemsejlingsfarvandet og deres Betydning, strategisk, udenrigspolitisk, militærpolitisk. Der henvises bl. a. til, at saavel Lille Bælts- som Store Bælts-Passagen meget let lader sig spærre fra Femern til Lolland og fra Warnemünde til Gedser. Der tilføjes, at en varig Sikkerhed mod Forcering af Gennemsejlingsfarvandet Lille Bælt og Store Bælt neppe lader sig etablere undtagen gennem en Besættelse af Sjælland og Fyn. Saa omtales derefter Spørgsmaalene om Øresund, Drogden og Flinterenden, militærtekniske og folkeretlige Spørgsmaal, som jeg ikke skal komme ind paa i Detailler her, hvor vi behandler de almindelige Grundsynsmaader, hvorpaa dette Forslag hviler. Men jeg maa dog maaske yderligere henviser til, hvad der i denne Betænkning udtales om isoleret Afrustning. Den svenske Kommission opfatter det danske Forslag som et Forslag til en isoleret dansk Afrustning. Som Følge deraf, og det kan man ikke fortænke Kommissionen i, anser den det for sin Pligt og Opgave at omtale, hvad et saadant Forslag til en isoleret Afrustning, om det vedtages, kan komme til at betyde militærpolitisk for Sverige, og hvorledes man fra svensk Side ud fra et folkeretligt Synspunkt maa opfatte en saadan isoleret Afrustning. Der siges herom i Betænkningen — jeg anmoder om den højtærede Formands Tilladelse —:

„En saadan Nedbringning af Forsvarskræfterne umuliggør ikke blot Deltagelse i de visselig fakultative militære Sanktioner efter Folkeforbundspagten, men ogsaa i de obligatoriske økonomiske. En afrustet Stat kan nemlig vanskelig tænkes at vove

at deltage i økonomiske Sanktioner, i det mindste ikke imod en nærbeliggende Fredsforstyrrelse, eftersom en saadan Deltagelse som i det foregaaende paavist let kan lede til en aaben Krigstilstand. Militær eller Politikræfter for blot at „markere“ en territorial Krænkelse er i saa Henseende ingenlunde tilstrækkelig; en Stats isolerede, fuldstændige Afrustning betyder i Praksis en Omgaaelse, en Fornægtelse af Sanktionssystemet og dermed af Ligestillettheden med de øvrige Stater indenfor det kollektive Interessesfællesskab, som Nationernes Forbund udgør.“

Jeg maa maaske i Samklang hermed nævne, at en udenrigspolitisk Autoritet, som jeg antager man i den nuværende socialdemokratiske Regering tillægger Betydning, nemlig den engelske socialdemokratiske Udenrigsminister Henderson, jo klart og tydeligt paa Folkeforbundsforsamlingen i Genève i Aar tog Afstand fra isoleret Afrustning.

Det mærkværdige ved den højtærede Regerings Forslag er dette, at det ikke søges begrundet i nationale og statslige realpolitiske Interessesyn, men først og fremmest i formalistiske folkeretlige Betragtninger. Det ærede Medlem Hr. I. A. Hansen udtalte i Fjor, at den højtærede Statsminister havde indtaget en djærv Stilling i denne Sag. Ja, hvis det ærede Medlem Hr. I. A. Hansen mener, at det er djærvt overfor sine Vælgere i Valgkampen, hvor man kæmper for at komme til Magten, at tale Afrustning og erklære, at Socialdemokratiet vil føre en klar Afrustningspolitik, for derefter, efter at være kommet til Magten, at tage til Genève og give Folkeforbundets Medlemsstaters Repræsentanter Indtryk af, at den danske Regering vil et Forsvar i Danmark, maaske et beskedent Forsvar, men dog et Forsvar, og derpaa komme hjem og slutte Kreds først om det radikale Forslag, som i sin Tid er blevet haanet sønder og sammen i „Social-Demokraten“ i København, og derefter erklære sig villig til yderligere Forhandling om en Udbedring opad, i positiv Retning, af dette radikale Militærforslag, hvis det ærede Medlem Hr. I. A. Hansen kalder dette Djærvhed, saa kan jeg kun sige, at det ærede Medlems Opfattelse af Djærvhed er vidt forskellig fra mine Begreber om denne Egenskab.

Den Holdning, der er indtaget af den højtærede Statsminister i denne Sag, vil jeg for mit Vedkommende betegne med en helt anden Karakteristik, en Karakteristik, som ikke er parlamentarisk, men som dog muligvis nok kunde være sand. Jeg ved ikke, om det ærede Medlem ogsaa vil kalde